

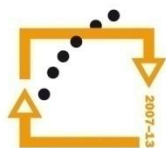
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická Brno, Sokolská 1

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název: Lopatkové stroje

Téma: TURBODMYCHADLA, TURBOKOMPRESORY

Autor: Ing. Petr Plšek

Číslo: VY_32_INOVACE_09 – 05

Anotace: *Princip, funkce a konstrukce TURBOKOMPRESORŮ A TURBODMYCHADEL.
DUM je určen pro žáky čtvrtých ročníků, obor strojírenství.
Vytvořeno v červenci 2013.*

VENTILÁTORY

VENTILÁTORY JSOU STROJE PRO DOPRAVU A STLAČOVÁNÍ PLYNŮ A PAR.

ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ :

1) PODLE SMĚRU TOKU

- a) Radiální – odstředivé.
- b) Axiální – osově.

2) PODLE TLAKU

- a) Nízkotlaké – rozdíl mezi vstupním a výstupním tlakem je $\Delta p < 1$ MPa.
- b) Středotlaké – $\Delta p = 1$ až 4 MPa.
- c) Vysokotlaké – $\Delta p < 10$ MPa.

TURBODMYCHADLA TURBOKOMPRESORY

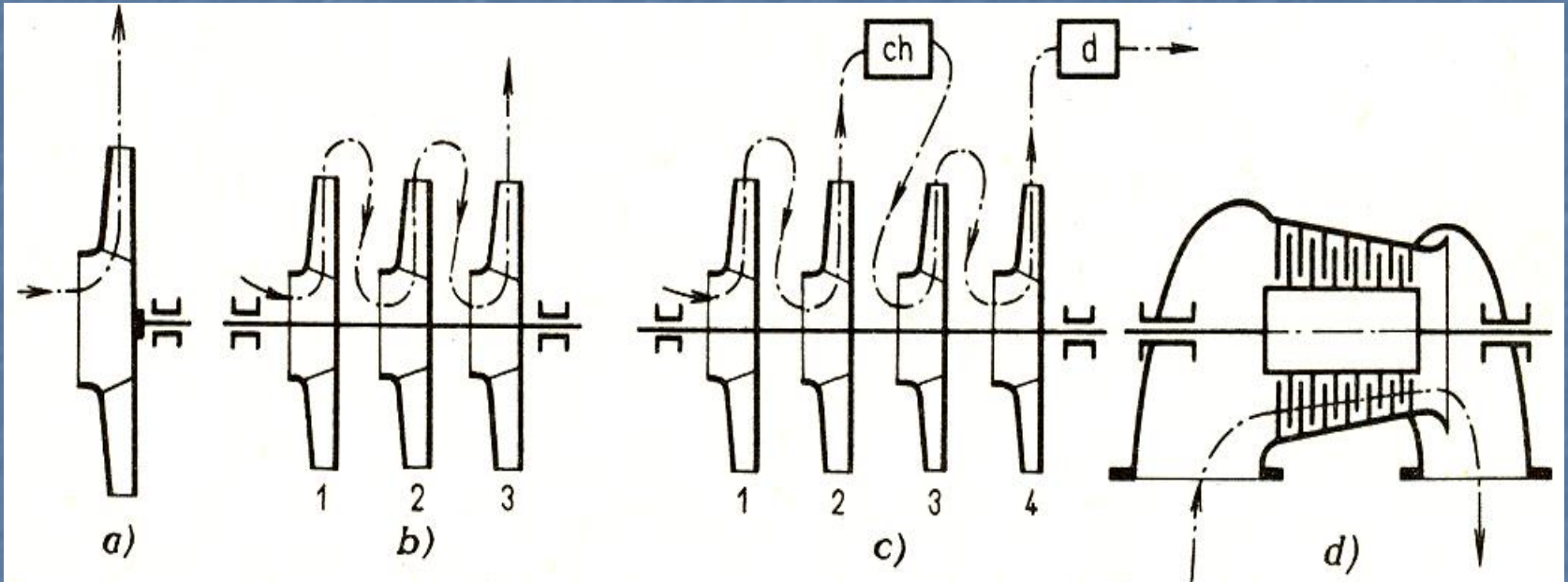
TURBODMYCHADLO je stroj, schopný vyvinout větší přetlak než ventilátory , tedy dosáhnout Δp větší než 10 MPa. Vícestupňové radiální turbodmychadlo vybavené mezistupňovými chladiči se nazývá TURBOKOMPRESOR.

Radiální turbodmychadlo může být jednostupňové nebo vícestupňové. Turbokompresor má vždy více stupňů.

Axiální stroj se nazývá turbokompresorem vždy – tedy i bez mezichladičů

PŘÍKLADY KONSTRUKCE

- a) jednostupňové radiální turbodmychadlo,
- b) třístupňové radiální turbodmychadlo,
- c) čtyřstupňový radiální turbokompresor s chladičem mezi druhým a třetím stupněm a na výstupu s dochlazovačem,
- d) axiální turbokompresor,

Porovnání s pístovými stroji:

- pístové stroje jsou vhodné pro nejvyšší tlaky, produkují vratný pohyb tzn. také větší ztráty
- radiální lopatkové stroje jsou určeny pro střední a vyšší tlaky s většími objemovými průtoky
- axiální lopatkové stroje jsou nejvhodnější pro maximální objemové průtoky a poměrně malé tlaky
- použití radiálních a axiálních turbokompresorů je hospodárnější

Pohon turbokompresorů a turbodmychadel:

- parní turbínou
- plynovou turbínou
- Elektromotorem (nejčastěji)

Chlazení turbokompresorů a turbodmychadel:

- vnitřní (dvouplášťové těleso stroje s kolující chladící kapalinou)
- vnější (přídavné chladiče vně tělesa stroje)
- vstřikování kapaliny do pracovního plynu

PRVKY TURBOKOMPRESORŮ A TURBODMYHADEL:

- oběžná kola
- rozváděcí kola
- skříň
- mezistěny
- ložiska
- spojky
- ucpávky
- chladiče
- dochlazovač
- tlumič hluku
- filtr
- vzdušník na
výtlaku
- odlučovač vlhkosti
- sušička vzduchu
- .....

KONTROLNÍ OTÁZKA

- O jaký stroj na dole Michal se asi jedná a k čemu sloužil?

Použité zdroje

- KEMKA,V. BARTÁK,J. MILČÁK,P. ŽITEK,P. Stavba a provoz strojů. 1.vyd. Praha: INFORMATORIUM 2009
- <http://www.dul-michal.cz/prohlidkova-trasa/>
- <http://www.designtech.cz/c/plm/ckd-nove-enegro-a-s.htm>
- <http://www.vzduchotechnika-obchod.cz/vzduchotechnikaobchod/eshop/21-1-OSTATNI-VENTILATORY>
- <http://www.ckd.cz/translate/cs/company-detail/ckd-kompresory/vyrobky/vyzkum-a-vyvoj-1/231>